

Resulullah s.a.v. en çok neyi severdi?

Düşünce geleneğinde, bilhassa tasavvufî irfanda varlığın yegâne sebebi muhabbetullahtır, muhabbettir. "Ben gizli bir hazine idim, bilinmek istedim, sevdim ve mahlukatı yarattım" sözü Kutsi Hadis olarak kabul edilir. Bu bağlamda kâinatın yaratılış hamuru sevgidir ve bu sevginin varlık aynasındaki en kâmil tecellisi Habîbullah (Allah'ın sevgilisi) sıfatıyla maruf olan Hazreti Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'dır.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sevdikleri ve meylettikleri; şahsi, beşeri veya biyolojik bir tercihin ötesinde hakikatin perdelerinin aralanması, ilahi isimlerin, ilahi esmaların tecellilerinin okunması ve tevhidin çokluk âlemindeki yansımalarının müşahedesini anlamına gelmektedir. Yani Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sevmesi dünyalık, şahsi ve beşeri değildir; ilahi bir sevgidir.

Bu kapsamda Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), gönül dünyasında yer tutan unsurlar meşhur "Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi" hadisi merkezinde olmak üzere; ilgili ayetler (Tevbe Suresi 128, Ali İmran 31. ayetler) ve rivayetler ışığında bakiyamız lazımdır.

Muhyiddin İbnü'l-Arabi Hazretleri, Fusûsu'l-Hikem'in yorumlarından bir tanesinde şöyle buyuruyor: Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bu hadis-i şerifleri klasik hadis şerhlerine kadar geniş bir bilgi kapsamaktadır. Bu sevgiler, bu hadis-i şerifteki sevgiler; Hakikati Muhammedi'nin varlık âlemiyle kurduğu estetik ilişki (yani kadın ve koku), ubudiyetin zirvesi olan manevi ilişki (maneviyat olan namaz), yaratılmışlara duyulan ümmet ve tabiat sevgisini inşallah bu akşam anlatacağız.

Hadis-i şerifte "sevdirildi" (hubbibe) manasında olan Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) "ben sevdim" (ahbebti) buyurmamış; "Bana sevdirildi" (hubbibe ileyye) ifadesi kullanılmıştır. Tasavvufî açıdan hayatı bir öneme sahiptir. İbnü'l-Arabi Hazretleri bu inceliğe dikkat çekerek, Peygamberin sevgi kaynağının beşeri nefis veya süflü arzular olmadığını, bilakis bu sevginin kaynağının bizzat ilahi irade olduğunu belirtmiştir. Allah peygamberlerin kalbini bu unsurlara meylettirmiş, bu unsurlar üzerinde kendi cemal ve celal sıfatlarını seyretmeyi murad etmiştir Allah Azze ve Celle. Bu durum peygamberlerin Allah'ta yok olma makamındaki durumuna işaret eder.

Allah Resülü (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah Azze ve Celle'nin Necm Suresi ayet-i kerimesinde buyurduğu gibi; O kendi heva ve hevesinden konuşmadığı gibi, kendi hevasından da sevmez. O'nun sevmesi Hakk'ın sevmesidir. Dolayısıyla bu hadiste zikredilen kadın, koku ve namaz; dünyevi birer arzu nesnesi olmaktan çıkış marifetullahın, Allah'ı bilmenin en yüksek araçları haline geldiğini bilmek lazımdır.

Nübüvvetin sevgisi nedir? "Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi: Kadın, güzel koku ve gözümün nuru kılmış namaz." Bu hadis mertebelerin arasında geçişleri; maddeden manaya ve insanın kemal yolculuğundaki durakları ifade eden derin hikmet menbaıdır.

Birinci unsur neydi? Kadın (En-Nisa). Hadis-i şerifte zikredilen ilk unsur kadındır. Zahiri ve sığ bir bakış açısından bu durum bazı yorumcular tarafından yanlış değerlendirilse de tasavvufi tefsirde kadın; varlığın şefkat, üretkenlik, kapsayıcılık boyutunu ve Hakk'ın "Cemal" isminin en parlak aynasını temsil eder. Yani bu hadis-i şerifte kadına zahiri bir şey olarak bakılmaması lazım; şefkat, üretkenlik ve kapsayıcılık manasında bakılması lazım.

İbnü'l-Arabi'nin "ferbiyet"ten kastı; Muhyiddin İbnü'l-Arabi bu hadisi şerh ederken varlığın yapısına ve yaratılışın matematiğine atıfta bulunur. Ona göre Allah tektir ve teki sever. Ancak varlık âleminde tekliğin ilk basamak sayısı 3 ile başlar. Tek sayılarının ilki üçtür. Bir sayısı sayı değil, sayınınaslıdır. Varlık sahnesinde çıkış Hak, erkek ve kadın üçlüsü ile kemale erer. Adem Aleyhisselam, asıl Havva ise ondan bir parça olarak yaratılmıştır. İbnü'l-Arabi, "Erkek Allah'ı kadında müşahede ederse, bu müşahede en kâmil müşahededir" der. Çünkü kadın Hakk'ın "Yaratıcı" isminin mazharı olarak varlığın devamlılığına vesile olandır. Allah zatı itibariyle ganidir, ihtiyaçsızdır. Ancak mahlukatı yaratmayı sevmiştir. Erkek de kadını severek Allah'ın yaratma fiiline duyduğu iştiyakı taklit eder. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kadını sevmesi, Hakk'ın yaratma sıfatına ve şefkatine duyduğu iştiyakın bir sonucudur. Burada kadın edilgen bir nesne değil, Hakk'ın yaratıcılığının en aktif olduğu mahaldir. Yani kadını zahiri sevme değil, Allah Azze ve Celle'nin yaratıcı sıfatına bakarak kadına bakıyor. Allah Resülü (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sevmesi de Hakk'ın yaratma sıfatına bakarak kadına bakıyor. Burada bunu anlamamız lazım.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için kadın çokluk dünyasında sükûnetin ve merhametin tecelligâhıdır. Rum Suresi 21. ayette:

"Kendileriyle sükûn bulasınız, huzura eresiniz diye sizin için türünüzden eşler yaratması O'nun ayetlerindendir." (Rum Suresi, 21. Ayet)

Buyurmaktadır. Buradaki "Li teskunâ ileyhâ" (Onda sükûn bulasınız diye) ifade, erkeğin veya genel manada insanın ruhsal çalkantılarının, Celal tecellilerinin ve dünya gailesinin ancak Cemal tecellisi olan kadınla dengelenebileceğini göstermiştir. Yani burada sükünden kastı; kadını, ayet-i kerimede "sükûn bulasınız" derken, burada "kadınlarınızla sükûn bulasınız" buyuruyor.

Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatında Hazreti Hatice (radîyallahu anha) annemiz, Hazreti Ayşe (radîyallahu anha) annelerimiz bu sevginin somut tezahürüdür. İlk vahiy geldiğinde Hira'dan titreyerek inen Peygamberin Celal tecellisi, Hazreti Hatice annemizin "Korkma, Allah seni zayı etmez" diyen şefkat dolu kucağında Cemal tecellisine teskin olması; kadının sükûn kaynağı oluşunun en çarpıcı örneğidir. Yani bir kadın evde erkeğin sükûnudur. Erkek kadınıyla sükûn bulur.

Tasavvufi açısından kadın, Allah'ın Rahman ve Rahim isimlerinin yeryüzündeki gölgesidir. Peygamberin kadın sevgisi aslında Allah'ın rahmetine olan sevgisidir. Hadiste geçen Nisa kelimesi cinsiyetçi bir yaklaşımından ziyade latif yaratılışın sembolü olarak okunmalıdır.

İkinci unsur neydi? Birinci unsur kadındı. İkinci unsur da Allah Resülü (sallallahu aleyhi ve sellem)'in tabir ettiği "Güzel Koku" (Et-Tayyib) dediği... Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ikinci sevdığı şey güzel kokudur. Koku, madde âlemi ile mana âlemi arasında bir köprü, bir

berzah vazifesi görür. Maddi bir kaynağı (çiçek, misk) olmasına rağmen etkisi son derece hafif, uçucu, görünmez ve ruhun derinliklerine doğrudan nüfuz edicidir.

İbnü'l-Arabi güzel koku ile "Nefes-i Rahmani" (Rahman'ın nefesi) arasında doğrudan bir ilişki kurar. Nasıl ki kelam nefesle açığa çıkarsa, varlık da Hakk'ın "Ol" emriyle ve rahmet nefesiyle vücut bulmuştur. Güzel koku insanı aslı, vatanı olan cenneti ve ruhlar âlemi hatırlatır. Koku, ayrılığın acısını dindirip vuslatın yani kavuşma haberini getiren bir ufuktur. Yusuf Peygamber Efendimizin gömleğinin kokusunun, Yakup Peygamberin görmeyen gözlerini açması (Yusuf Suresi), kokunun ruhani bir iletken olduğunu Kur'an'da delilidir. Yani Kur'an'da delil olarak Yusuf Peygamberin gömleğinin Yakup Aleyhisselam'a gidip gözlerinin açılması Kur'an'dan kokunun bir delilidir.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kokuyu sevmesi, onun meleküt âlemiyle olan irtibatının bir yansımasıdır. Melekler yoğun kötü kokulardan rahatsız olurlar, latif kokulardan hoşlanırlar. Vahiy meleği Cibrail Aleyhisselam ile sürekli irtibat halinde olan ve vahyin ağırlığını taşıyan bir peygamberin meleki bir özellik olan güzel kokuyu sevmesi fitridir. Hadislerde Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlara koku sürünmeyi tavsiye etmesi, Cuma namazı gibi toplu ibadetlerde güzel koku sürünmeyi sünnet kılması; müminin ruhunun da kokulandırması gerektiğine işaretettir. Burada aslında hem zahiri koku hem de ruhunu güzel kokulandırması gerektiğine bir işaretettir koku.

Kadın fiziksel bir gerçekliğe işaret ederken, koku daha latif bir gerçekliğe işaret eder. Bu sıralama Peygamberin sevgisinde bir yükselme olduğunu gösterir. Kadın yarı maddeye; koku oradan da tamamen manaya, yani neye? Namaza geçiş söz konusudur.

Seyyidim bir müsaade edebilir misiniz?

Seyyidimizden:

Ben devam edeyim. Bismillahirrahmanirrahim.

Biz sorduk: Peygamber Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) en çok neyi sever? Ve Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) en çok Allah Azze ve Celle'yi sever. Bütün âlemlerin sevgisi -melekler dahi- bir araya toplansa Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Allahu Teala'yı sevgisi yanında bir nokta kadar edemezler. Çünkü bütün sevgilerin hası Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'den kaynaklanır. O sevgi onlarda büyür ve Allahu Teala'yı sevmeyi ancak başarabilirler. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) Allahu Teala'yı sevmese biz Allah Azze ve Celle'yi sevecek kudrete erişemeyiz.

Çünkü Rabbil Alemin Sidretü'l Münteha'da sadece Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e Cemaullah vasfiyla bakmıştır. O Cemaullah vasfini kendi üzerinde taşıyan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) bize Allahu Teala'dan aşkı ve sevgiyi getirmiştir ve bu sevgi bütün âlemi ana kaynağı olmuştur. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) en çok Allahu Teala'yı sever.

Allahu Teala'ya kurban olalım ki, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bu sevgisi hasenetiyle biz Allah Azze ve Celle'nin azabından, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sevgisi hatırlıra rahmet üzere olduğumuzu tefekkür ediyoruz. Eğer Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Rabbil Alemine sevgisi bilinmemiş olsaydı ya da o sevgi şu kolların üzerinde tezahür etmemiş olsaydı, insanların azabı çetin, tövbeleri ve rahmete erişmeleri çok zor olurdu. Rabbil Alemine kurban olalım ki Rabbil Alemin miraçta Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hüznünü giderdi ve onun karşılığında bize Allahu Teala'yı çokça sevme hediyesini nasip etti. Bundan dolayı biz Allah Azze ve Celle'ye hamd ediyoruz, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e şükranımızı ifade ediyoruz. Allahu Teala'nın Resülü (sallallahu aleyhi ve sellem) en çok Allahu Teala'yı sever.

Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kimi sever?

Bu soru aslında zor bir soru. Niye biliyor musunuz? Ayet-i kerimede:

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'e salât ederler..." (Ahzab Suresi, 56. Ayet)

Diyor ki Allahu Teala ve melekleri Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e salavat ederler. Hangi Muhammed'e salavat ederler? Et ve kemikte olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi? Yoksa "Nun"un yazma emrine mutlaki olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi? Yoksa Allahu Teala'nın bütün nuranı varlıklarını yarattığı Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi? Yoksa Adem'de olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi? Yoksa Makam-ı Mahmud'daki Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi? Yoksa Kevser'deki Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi? Yoksa Cennetteki Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e mi?

Ya Muhammed! Sen neredesin?

Her zerrede, her yaratılmış şeyde, her nefeste Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) vardır. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) de Muhammed'i sever. Biz de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i severiz. Belki kelime kargaşası çok oldu, anlamakta belki güçlük çekeriz ama ne zaman salavatımızı çokaştırırsak o zaman ne dediğimi, ne anlattığımı daha iyi anlayacaksınız.

Allahu Teala'nın Resülü önce Allah'ı sever, sonra Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i sever. Sonra kimi sever Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)?

Tevbe Suresi 128. ayet vardır. Çok güzel bir ayettir. O kadar hoş bir ayettir ki ben bu ayete bayılırım. O ayeti biliyorsunuz? Diyor ki:

"Andolsun, size sizin öyle bir peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O, size çok düşkündür. Müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir." (Tevbe Suresi, 128. Ayet)

O Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'dir. Demek ki Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sahabelerini çok seviyor, müminlerini çok seviyor. Ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bir hadisi var. Bu hadis çok güzeldir. Diyor ki: "Ey sahabeleri! Siz benim

arkadaşlarınızınız, dostlarınızınız. Ama sizden sonra gelip beni görmeden sevecek olanlar; onlar benim kardeşlerimdir" diyor.

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hiç kardeşi olmadı ama kardeş sevgisini Allah Resülü'nden daha iyi bir insanın sevgileyeceğini düşünmüyorum ben. Ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in en çok sevdiklerinden bir kısmı; Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i görmeyip, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e aşık olan, sevgili olan, onu çokça seven ahi zamanda yaşayan müminlerdir. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onları da çok sever ve nefesi onların üzerinedir.

Hafız güzel bir hadis anlattı bize, çok güzel bir hadis. Çünkü Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bizzatihi kendi şöyle söylüyor: "Dünyanızdan" diyor Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) "Bana üç şey sevdirildi." Dünyanızdan bana üç şey sevdirildi.

Bir tanesi kadın diyor Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), kadın.

Tabi biz kadını hep kendi gözümüzle görmeye çalışırız. Kimi nefsimizle görürüz, kimi kalbimizle görürüz, kimi aklımızla görürüz. Kimse Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in gözüyle kadına bakma ihtiyacı hissetmedi. Allah Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den razı olsun ki o kadını sevdi; kadın kıyamete kadar korunma haline geldi. Eğer Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kadını sevmemiş olsaydı bugün biz kadınlara gerekli ilgiyi, alakayı [gösteremezdik] ve Şeytan-ı Lain'in kadınlara açacağı savaştı kadınların bir muhafazası olmayacağındır.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) iyi ki kadınları sevdi. Kadınlar Allahu Teala'nın yarattığı latif, onlarda sükût bulduğumuz, onlarda kendi dünyamızı bulduğumuz ve sırdaşımızdırlar. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bizle konuşur, bize anlatır ama bazı şeyler vardır, sadece kadın ve erkek arasında olan sırlardır. Âlemin tek sırlısı peygamberlerdir. Peygamberler içinde de en sırlısı Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'dır. Ve sırrını Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bana söylemeyecek. Hatice Annemize söyleyecek, Ayşe Annemize söyleyecek, Esma Annemize söyleyecek ve sair diğer annelerimizle paylaşacak, gönlünü onlara açacak.

Bir kadının en büyük özelliği, eşinin gönlünü açılan en büyük kummandır. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kadınları sevmekle kadınların kalbindeki Şeytan-ı Lain olan hisseyi kaldırmış, yerine sevgi koymuştur. Ama kadınların da tek ihtiyacı Allahu Teala'ya ibadet etmek, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i sevmektir. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e kurban olalım, iyi ki kadınları sevmış, iyi ki annelerimizi sevmış. Bize sevmenin ne olduğunu, unutacağımız şeyleri tekrar Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den bulabiliriz.

Olur, insanız biz. Bazen kadınlardan uzaklaşabiliriz, bazen onlara cedelleşebiliriz. Ama bir insan kadından uzaklaşınca ve kadından cedelleşince şunu iyi desin kendisine: "Ya Muhammed! Bildim ki sen kadınları seviyorsun (sallallahu aleyhi ve sellem). Senin sevmen hatırlına, senin sevdığın gibi ben de kadınları sevmek istiyorum" demek lazımdır ve kadına o gözle bilmek lazımdır. Kadın sevgisi Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'den gelen bir sünnettir; insan o sünneti işlemeye gayret etmesi lazımdır. O zaman insan kadında kendini bulur. Kendini bulduğu zaman gücsüz ve güçlü yanlarını tanıtmaya başlar. Güçlü yanlarına sahip çıkar şükreder, gücsüz

olan yanlarını da sabırla güclü hale getirir ve böylece Allahu Teala'ya sağlam mümin bir kul olur. Çünkü kadının en büyük özelliklerinden bir tanesi, kişinin imanını kurtarmaya yardımcı olmasıdır.

O yüzden Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hasenettine biz kadınları seviyoruz. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i sevdiğimiz için biz kadınları seviyoruz. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kadınları sevmesindeki en kuvvetli hikmet; sevilen kadınların kıyamete kadar şeytanın düşeceği tuzaktan el geç kurtulmasıdır. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kadınları sevmesindeki en büyük sebep; kadınları Allahu Teala'nın lutfetme kapısını açmasıdır. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kadınları sevmesindeki en büyük sebep; Allahu Teala'nın rahmeti, Peygamber Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kadınları sevme hatırlına kadınların üzerinde olmuş olsun diyedir. Eğer Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kadınlarla ait olan bir sevgi hali beslememiş olsaydı, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra kadınların çoğu helak olurdu.

Allah Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e çok büyük kıymet vermiş ve biz Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i zamanla tanıyoruz, zamanla idrak ediyoruz. Zamanla O'nun Allah katındaki kıymetini anlamaya çalışıyoruz ve Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) deyince vallahi billahi çokça şükrediyoruz. Allah bize büyük bir lütuf etmiş, Allahu Teala bize büyük bir devlet vermiştir. Vallahi elhamdülillah, sümme elhamdülillah.

Rabbil Alemin Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e güzel kokuyu sevdirmiştir. Güzel koku. Güzel koku cennetin nişanesi, meleklerin memnun olacağı ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in en hoşnut olacağı haldir. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) gerçekten dünyamızda en hoşnut olduğu, reddetmediği tek şey güzel kokudur. Ve güzel koku Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'de tebessüm meydana getirir. O tebessüm edince bütün âlem tebessüm eder ve insanların gönlündeki keder ve dertler biter. O yüzden Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanında her zaman güzel koku olurdu. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) güzel koku hediye etmemi de çok severdi, hediye almayı da çok severdi ve annelerimize güzel kokular hakkında çokça tavsiye ederdi.

Ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sevdiği diğer bir şey; Gözümün nuru namaz.

Rabbil Alemin Azze ve Celle namazı emrettiği günden beri ya da Cebrail Aleyhissalatu Vesselam'ın Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e namazı anlatlığı sonra uygulamalı gösterdiği günden beri, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i namazda ancak aşk makamında görürüz. Sanki Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) her gün Miraç'tadır, her gün Cemaullah'tadır ve her gün bütün âlemi kendi içinde yoğunlaşmış gibi bir halde namaz kılardı. Sanki Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazında bütün âlem yeniden temizleniyor, yeniden parlak oluyor, yeniden aydınlanmış oluyor gibi oluyordu Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kılarken. O yüzden Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namaza çokça, çokça değer verirdi.

Ve elhamdülillah Allahu Teala'ya kurban olalım, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bu çok önem verdiği namaz artık bize hem Allahu Teala'nın emri hem Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in verasetidir. Kim namaza dikkat eder, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i

bulur. Kim namazda huşuya erer, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'le beraber Miraç'a yükselir. İnsan buna çok dikkat etmesi lazımdır.

Hafız:

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in gönül dünyası sadece insanlarla sınırlı kalmamış; hayvanları, bitkileri ve cansız varlıklarını (cemadatı) da kuşatmıştır. O âlemelere "Rahmeten li'l-âlemin" olarak gönderildiği için, O'nun sevgisinden nasibini almayan hiçbir zerre dünyada yoktur.

Hayvan sevgisi ve Ebu Hureyre. Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kedilere olan sevgisi meşhurdur. Bir sahabeye "Ebu Hureyre" (Kedilerin Babası) lakanını takması, hayvan sevgisini teşvik eden latif bir davranıştır. Kedilerin necis olmadığını, ev halkından sayıldığını belirterek onların evin içinde dolaşmasına izin vermesi hijyen ve sevgiyi birleştiren bir sünnettir. Meşhur bir rivayette, bazı kaynaklarda menkibe olarak geçer; cübbesinin eteğinde uyuyan kediyi uyandırmamak için eteğini kesip namaza gittiği anlatılır. Bu, bir canının uykusuna ve huzuruna duyulan saygıının maddi eşyadan (yani cübbeden) daha değerli olduğunun dersidir. Yine "Bir kadın, hapsettiği ve aç bıraktığı kedi yüzünden cehenneme girdi" hadisi, hayvan hakları konusundaki hassasiyetini ve onlara zulmetmenin ilahi gazabı celbettiğini vurgular. Atlar da Peygamberin sevgisine mazhar olmuştur. Atın alnını okşaması ve onlarla bizzat ilgilelenmesi, cihat ve hizmet aracı olan bu hayvanlara verdiği değeri, sevgiyi gösterir.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) cansız varlıklarla da canlı bir iletişim halindeydi. Uhud Dağı için "Uhud bizi sever, biz de Uhud'u severiz" buyurması; maddenin bir canı, hissi ve zikri olduğunun ispatıdır. Dağ, taş ve toprak Peygamberin nazarında ölü madde yiğinları değil, Allah'ı tesbih eden varlıklardır. En dokunaklı örneklerden biri Hannane Kütüğü hadisesidir. Mescid-i Nebevi'de hutbe okurken dayandığı hurma kütüğünün, minber yapılip Peygamber oradan ayrılinca hamile bir devenin inlemesi gibi ağlaması ve mescidi inletmesidir. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hutbeyi kesip kütüğün yanına inmiş, onu bir çocuğu teselli eder gibi okşayarak susturmuştur. Bu hadise kâinatın O'na duyduğu muhabbetin ve O'nun kâinata duyduğu şefkatin en somut delilidir. Tasavvufî gözle bakıldığından her şey O'nu hamd ile tesbih eder (İsra Suresi'nde buyurulduğu gibi). Ayetinin sırrı Peygamberin nazarıda açığa çıkmıştır. O, her varlıkta Hakk'ın bir ismini görmüş ve o ismi sevmiştir.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah'ın "Güzel" isminin tecellisi olarak temizliğe ve renge de önem vermiştir. O'nun sevdikleri arasında beyaz ve yeşil renkler öne çıkarken, bazı renklerden de sakınmıştır. Hadislerde Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in en çok beyaz elbiseyi sevdığı, giydiği ve ümmete tavsiye ettiği rivayet edilir. Tasavvufa beyaz safliğın, temizliğin, nurun sembolüdür. Beyaz bütün renkleri bünyesinde barındıran tevhid rengidir, birleştiricidir ve kir götürmez. Kiri hemen belli eder, dolayısıyla sürekli temizliği gerektirir.

Yeşil ise cennetin, diriliğin ve manevi huzurun rengidir. Cennet ehlinin elbiselerinin yeşil olarak tasvif edilmesi (Kehf Suresi 31. ayette) ve Peygamberin kabrinin üzerindeki kubbenin (Kubbetü'l-Hadra) yeşil olması tesadüfi değildir. Peygamberin bu renkleri sevmesi, fitratındaki selamet, ruhundaki itidal ve gözü yormayan sükünen veren tabiatı meyli ile ilgilidir.

Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in maddi dünyaya bakışı manevi fakirlik eksenindedir. Bu hadis-i şerifte senet zayıf bulunsa da tasavvufi alimler bu hadisleri almışlardır. "Allah'im beni miskin olarak yaşıat, miskin olarak öldür ve miskinlerle haşret" diye dua ettiği rivayet edilmiştir. Burada miskinlik dilencilik, tembellik veya sosyal bir düşkünlük değildir. Tasavvufta "fakr" kelimesi, kişinin Allah karşısındaki mutlak acziyetini bilmesi, mülkün gerçek sahibinin Allah olduğunu idrak etmesi ve dünya malına kalben bağlanmamasıdır, yani terki dünya olmasıdır. "Fakr (fakirlik) benim övüncümdür" sözü de bu manadadır.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisine "Melik Peygamber" (Süleyman Aleyhisselam gibi) veya "Kul Peygamber" olma tercihi sunulduğunda, Cibrail Aleyhisselam'ın "Rabbine karşı mütevazı ol" işaretiley Kul Peygamber olmayı seçmiştir. "Bir gün aç kalıp sabreden, bir gün doyup şükreden bir kul" olmayı sevmiştir. Bu tercih, O'nun en çok sevdığı şeyin aslında "kulluk" olduğunu bir kez daha teyit etmiştir. O'nun zenginliği gönül zenginliğidir.

Bu derinlemesine bilgiler bizlere göstermektedir ki; Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in en çok sevdığı şeyler rastgele seçilmiş dünyevi nesneler veya kişisel zevkler değildir. Aksine her biri hakikatte ilahi bir isme ve manevi bir makama işaret eden sembollerdir.

- Kadın: Cemalullah'ın aynası, şefkat ve sükûn kaynağıdır. Allah'ın "Yaratma" (Halik) sıfatının tecelligâhıdır.
- Koku: Letafet âleminin habercisi, ruhun gıdası ve melekût âlemiyle irtibatın anahtarıdır.
- Namaz: Vuslatın zirvesi, gözün nuru, kulun miracı ve Hak ile sohbetin makamıdır.
- Ümmet: Rauf ve Rahim isimlerinin tecelli sahası, Peygamberin şefkatinin nesnesidir (göstergesidir).
- Tabiat: Hakk'ın ayetlerinin okunduğu canlı bir kitap ve sevgiyle korunması gereken bir emanettir.

İbnü'l-Arabi'nin Fusus şerhindeden, Ruhu'l-Beyan tefsirinden ve hadis külliyatından süzülen bu hikmetler, bize Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sevgi dünyasının tamamen Allah Azze ve Celle merkezli, odaklı olduğunu göstermektedir. O mahlukatı Halik'tan ötürü sevmiştir. O'nun sevgisi nefsi tatmin aracı değil, Hakk'a giden yoldur.

Bugünün insanı için bu tablodan çıkarılacak en büyük ders şudur: Sevgi sadece duygusal bir heyecan değil; bir bilme, marifet ve itaat eylemidir. Mümin, Peygamberin sevdığı şeyleri severek, Sünnet-i Seniyye'yi hayatına tatbik etmelidir. Ruhunu latifleştirebilir ve Rabbi ile olan bağını namaz ile güçlendirebilir.

Habibullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in gönül dünyasına dair bir katre sunma gayretindedir. Hakikat şüphesiz Allah ve Resulünün indindedir.

İnşallah Rabbim bizlere Resûlullah Efendimizi sevmeyi nasip eylesin. Çünkü biz lafzen söylediğimiz "seviyorum" kelimesini zahire dökmediğimiz sürece o söz tam manasıyla olmuyor. Çünkü seven sevdığının haliyle hallenir, seven sevdigine benzer. İnşallah biz de Resûlullah Efendimizin haliyle halleniriz, O'na benzemeye çalışırız. Rabbim hepimize nasip eylesin.

